

ANATOMIA

Πεπτικό Σύστημα

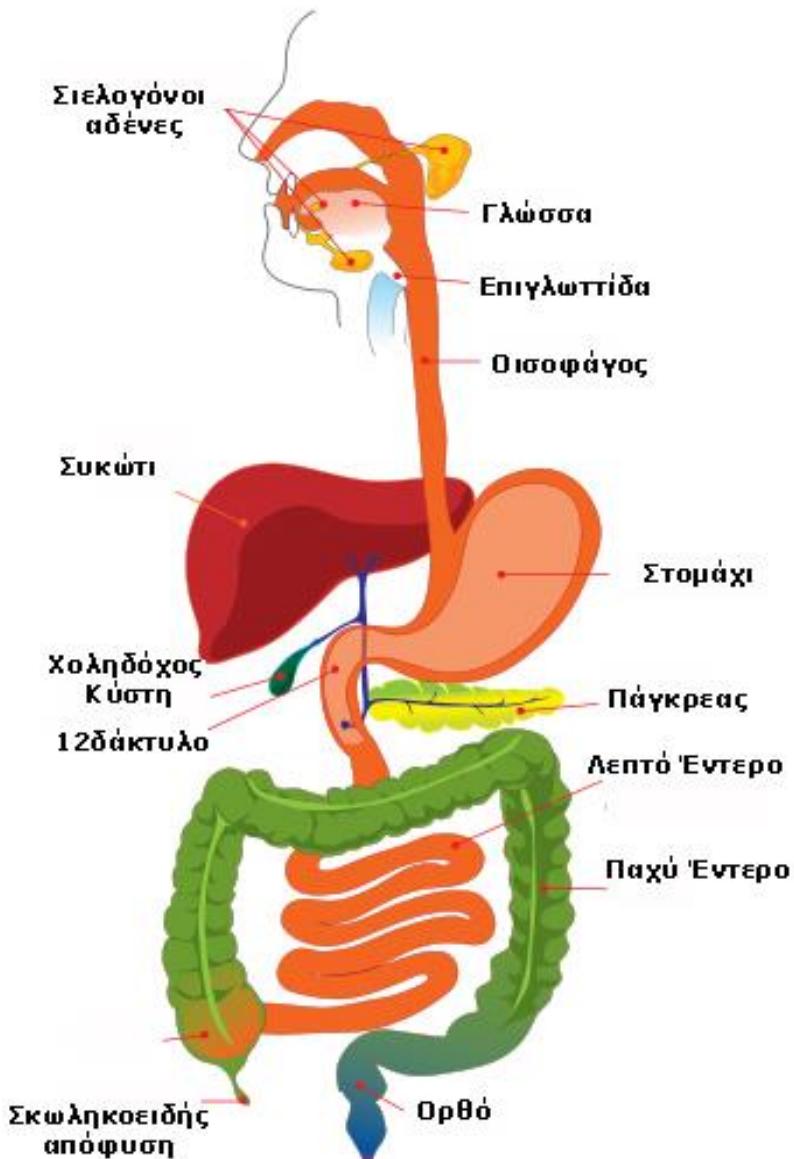
Δ. ΧΑΝΙΩΤΗΣ

Πεπτικό Σύστημα

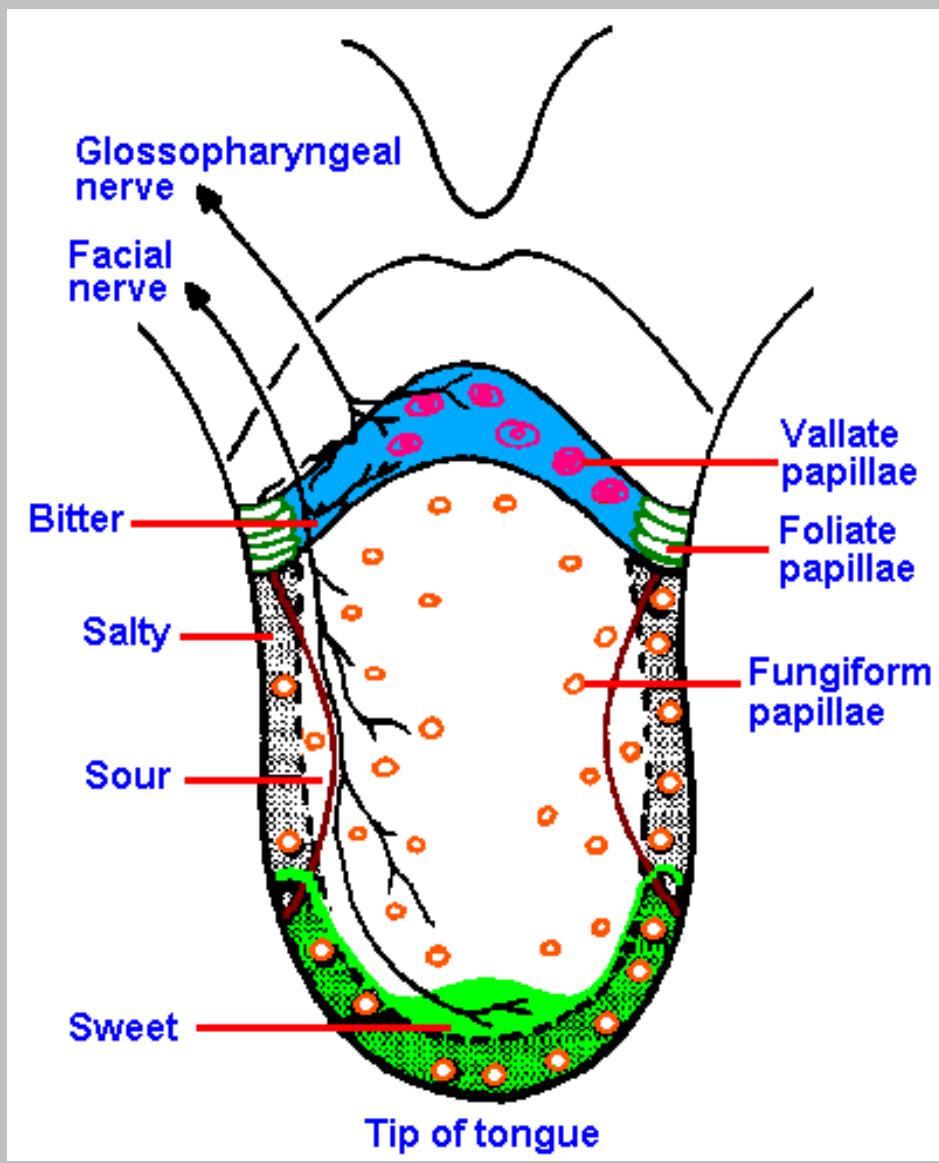
© Το πεπτικό σύστημα στον άνθρωπο αποτελείται από:

- ✓ Πεπτικό ή γαστρεντερικό σωλήνα
 - ▶ Στοματική κοιλότητα
 - ▶ Φάρυγγας
 - ▶ Οισοφάγος
 - ▶ Στομάχι
 - ▶ Λεπτό έντερο
 - ▶ Παχύ έντερο
 - ▶ Πρωκτός

- ✓ Προσαρτημένους αδένες:
 - ▶ Σιελογόνοι αδένες
 - ▶ Συκώτι
 - ▶ Πάγκρεας

Γλώσσα

Δόντια

Η τροφή εισέρχεται στη στοματική κοιλότητα

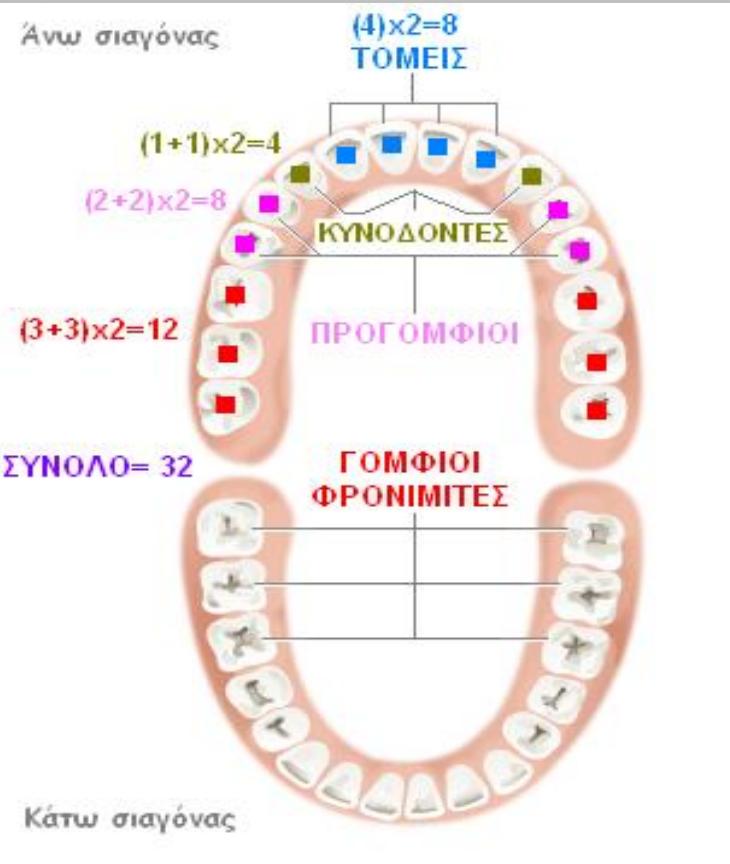
- ✓ Πραγματοποιείται η μάσηση με τη βοήθεια των δοντιών

► Μασούν και τεμαχίζουν την τροφή

- ✓ Τύποι δοντιών και ο ρόλος τους ανά σιαγόνα

Τομείς $2+2=4$

- Κυνόδοντες $1+1=2$
- Προγόμφιοι $2+2=4$
- Γομφίοι $3+3=6$

Ρόλος και ανατομία δοντιών

Η τροφή στη στοματική κοιλότητα

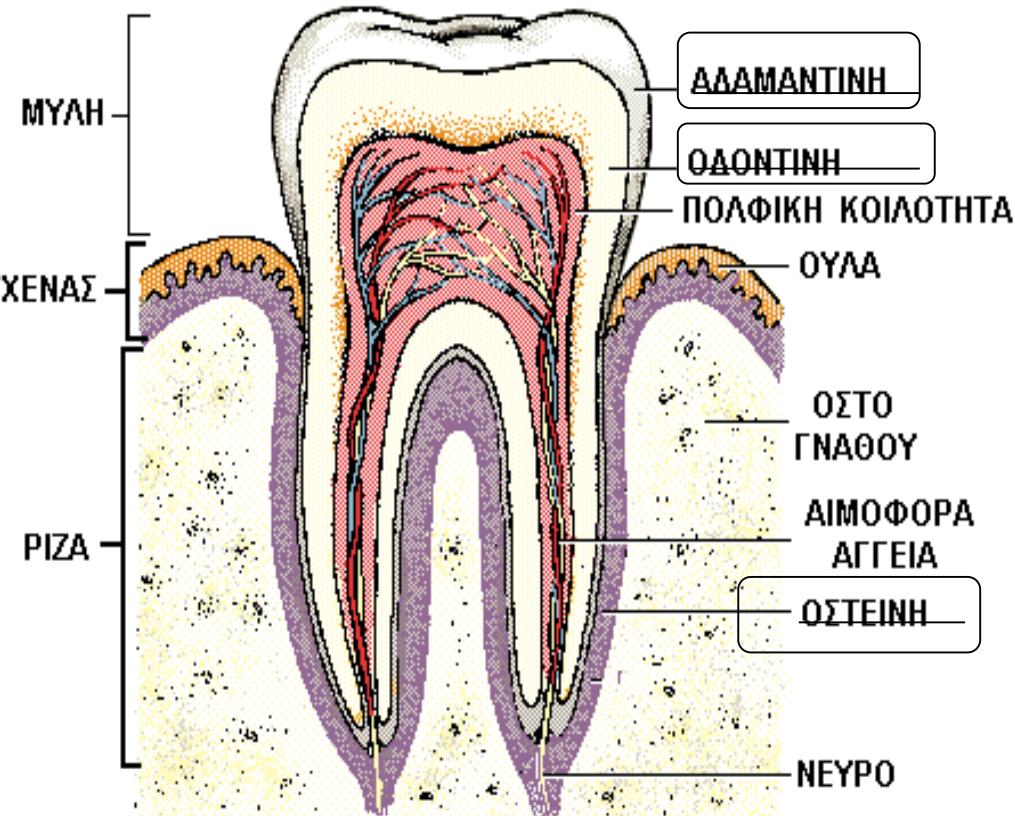
➢ Ρόλος των δοντιών

- Μασούν και τεμαχίζουν την τροφή
- Βοηθούν στην ομιλία και στην αισθητική εμφάνιση

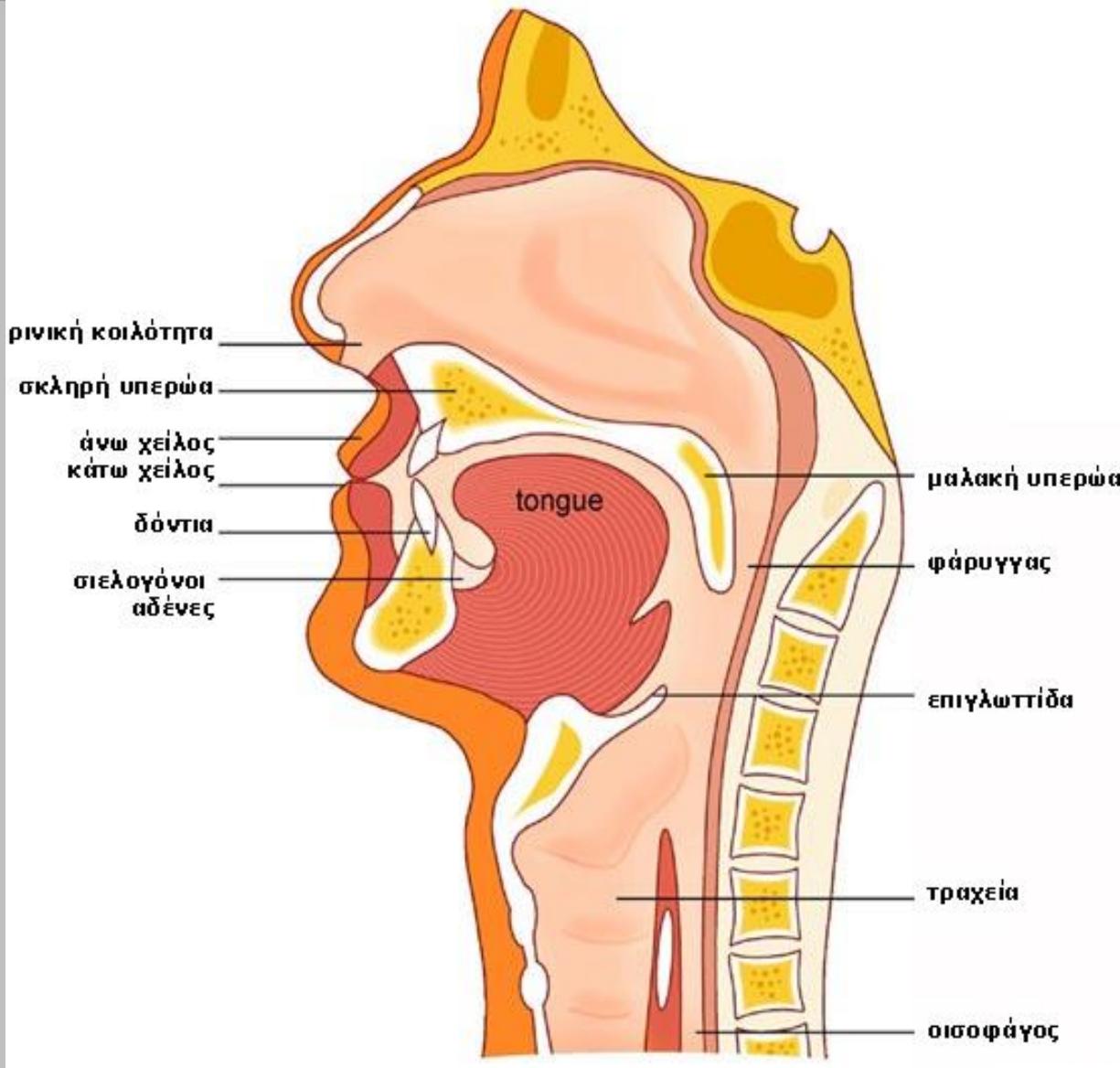
➢ Τα μέρη των δοντιών

- ➡ **Αδαμαντίνη** : Αντίστοιχα της μύλης
 - Η σκληρότερη ουσία του οργανισμού μας
- ➡ **Οδοντίνη**: Το μεγαλύτερο μέρος του δοντιού
- ➡ **Πολφική κοιλότητα**: έχει συνδετικό ιστό- αγγεία- νεύρα
- **Οστεϊνη** : Αντίστοιχα της ρίζας

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΔΟΝΤΙΟΥ

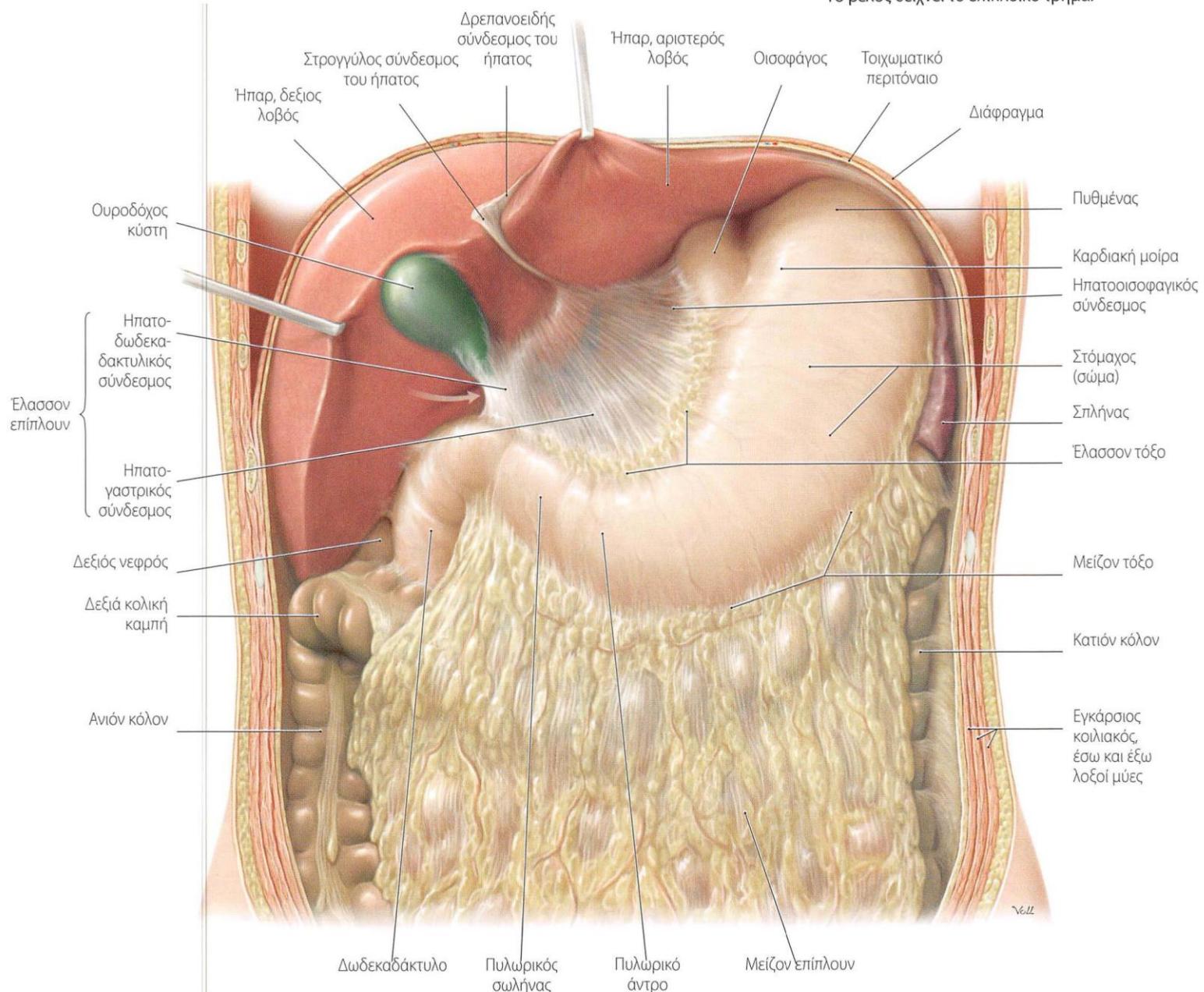

Φάρυγγας

Εικ. 13.4 Ο στόμαχος στη θέση του

Πρόσθια όψη της διαινοιγμένης άνω κοιλίας.
Το βέλος δείχνει το επιπλοϊκό τρήμα.

Στομάχι

- **2 στόμια**

- Καρδιακό
- Πυλωρικό

- **2 μοίρες**

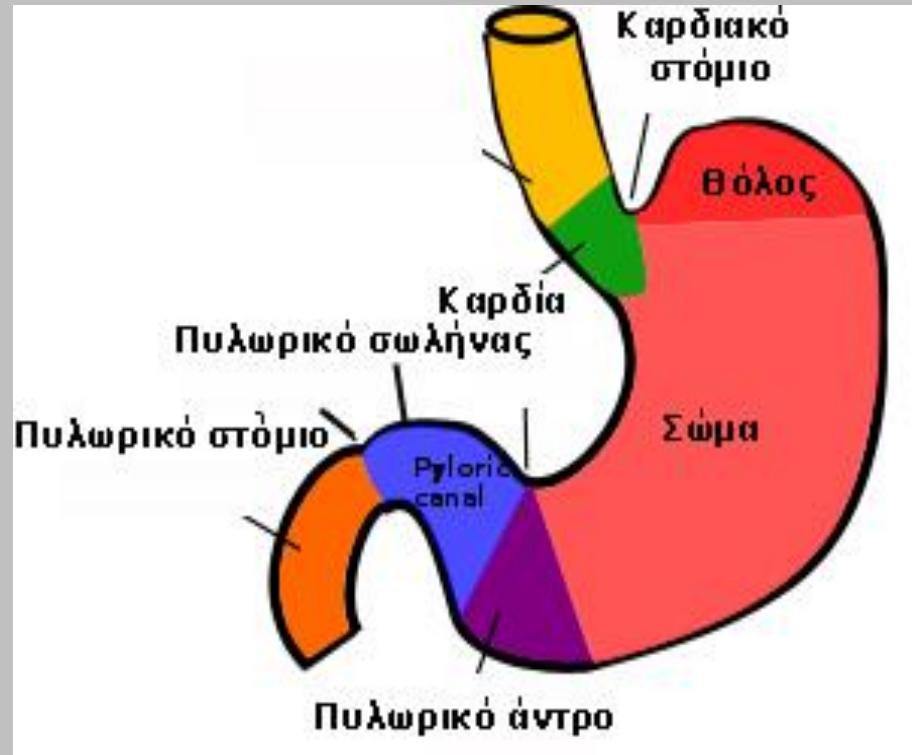
- Κυρίως στομάχι
- Πυλωρική

- **3 τύποι**

- Ορθοτονικός (J)
- Υπερτονικός
- Υποτονικός

- Στηρίζεται από

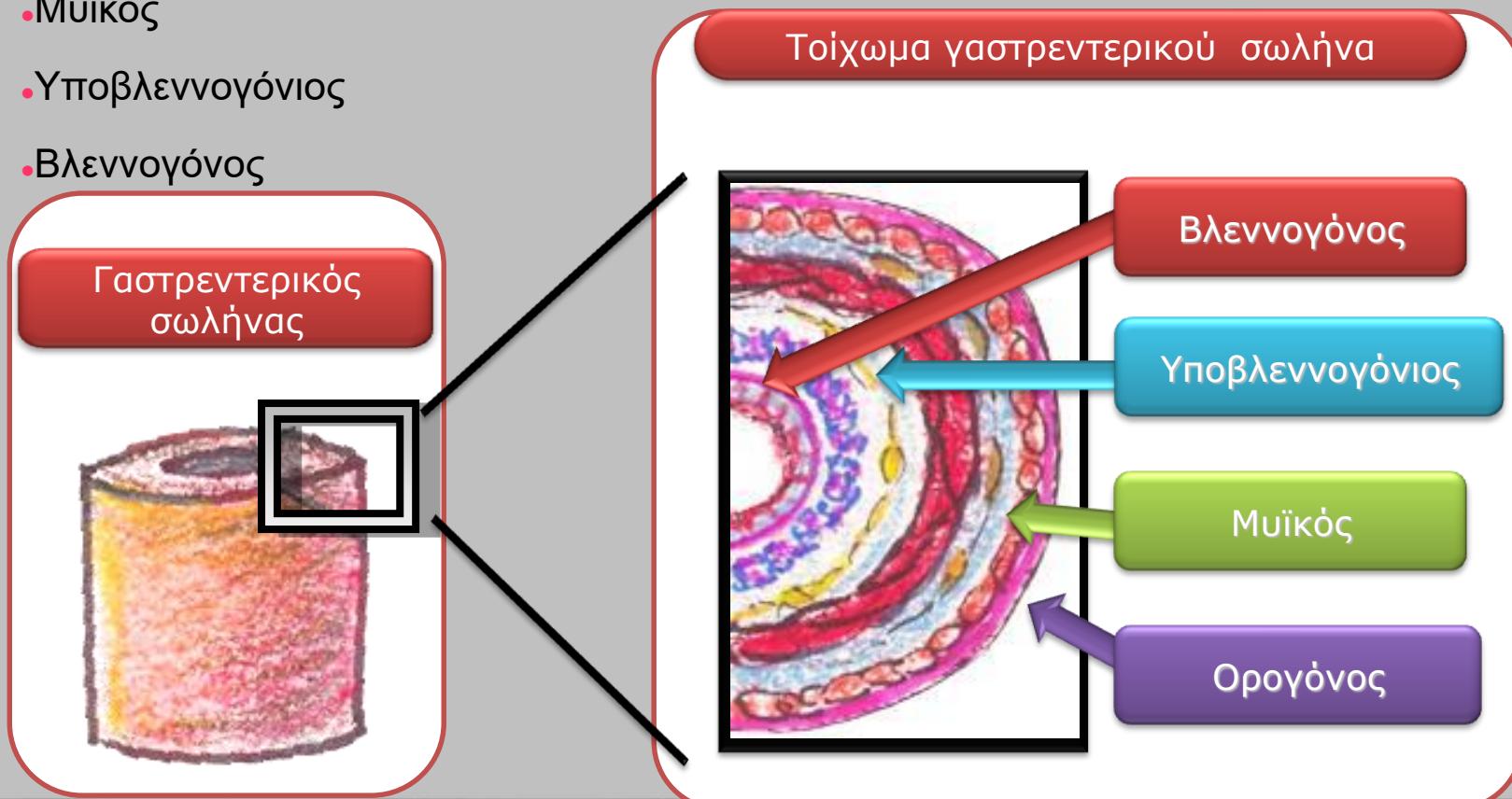
- Οισοφάγο
- 12δάκτυλο
- Γειτονικά όργανα
- Κοιλιακά τοιχώματα
- Περιτόναιο (σχηματίζει τους συνδέσμους του στομάχου)

Κατασκευή στομάχου

Ο γαστρεντερικός σωλήνας έχει ομοιόμορφη κατασκευή με μικρές διαφορές μεταξύ των τμημάτων του που οφείλονται στις διαφορετικές λειτουργίες που αυτά επιτελούν. Το τοίχωμα του γαστρεντερικού σωλήνα σχηματίζεται από έξω προς τα μέσα από τρεις χιτώνες:

- Ορογόνος
- Μυϊκός
- Υποβλεννογόνιος
- Βλεννογόνος

Κύτταρα γαστρικών αδένων

- **Κύρια κύτταρα**
 - Εκκρίνουν πεψινογόνο (προένζυμο) που ενεργοποιείται στο ένζυμο της πεψίνης
 - Η πεψίνη διασπά τις πρωτεΐνες
- **Καλυττήρια ή τοιχωματικά**
 - Παράγουν γαστρικά οξέα
 - Παράγουν ενδογενή παράγοντα
- **Βλεννώδη κύτταρα**
 - Παράγουν βλέννα
 - Προστατεύουν τον βλεννογόνο από τα οξέα και την πεψίνη
- **G-κύτταρα**
 - Παράγουν γαστρίνη
 - Κυρίως στην πυλωρική μοίρα

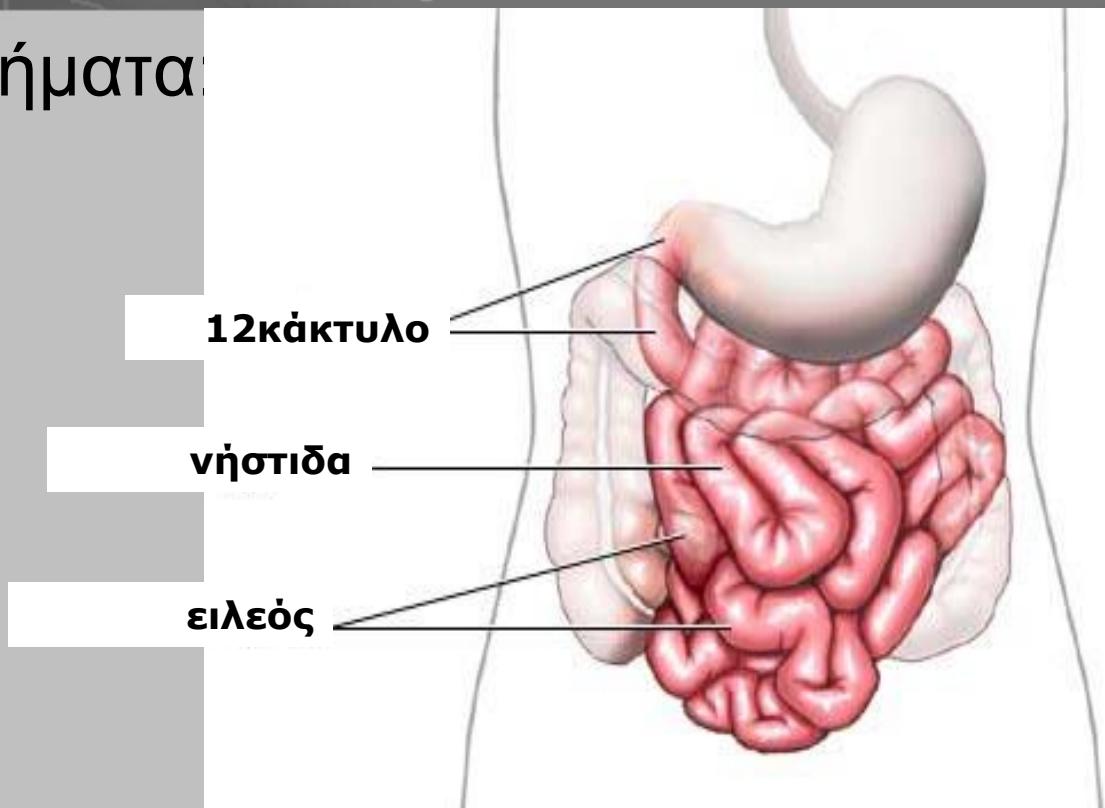
Προσοχή!!!

Η υπερβολική παραγωγή γαστρικού οξέως και παράλληλα μειωμένη βλέννα οδηγεί σε έλκος στομάχου.

Λεπτό έντερο

Χωρίζεται σε 3 τμήματα:

- ✓ 12δάκτυλο
- ✓ Νήστιδα
- ✓ Ειλεός

Περίπου 6-7 μέτρα

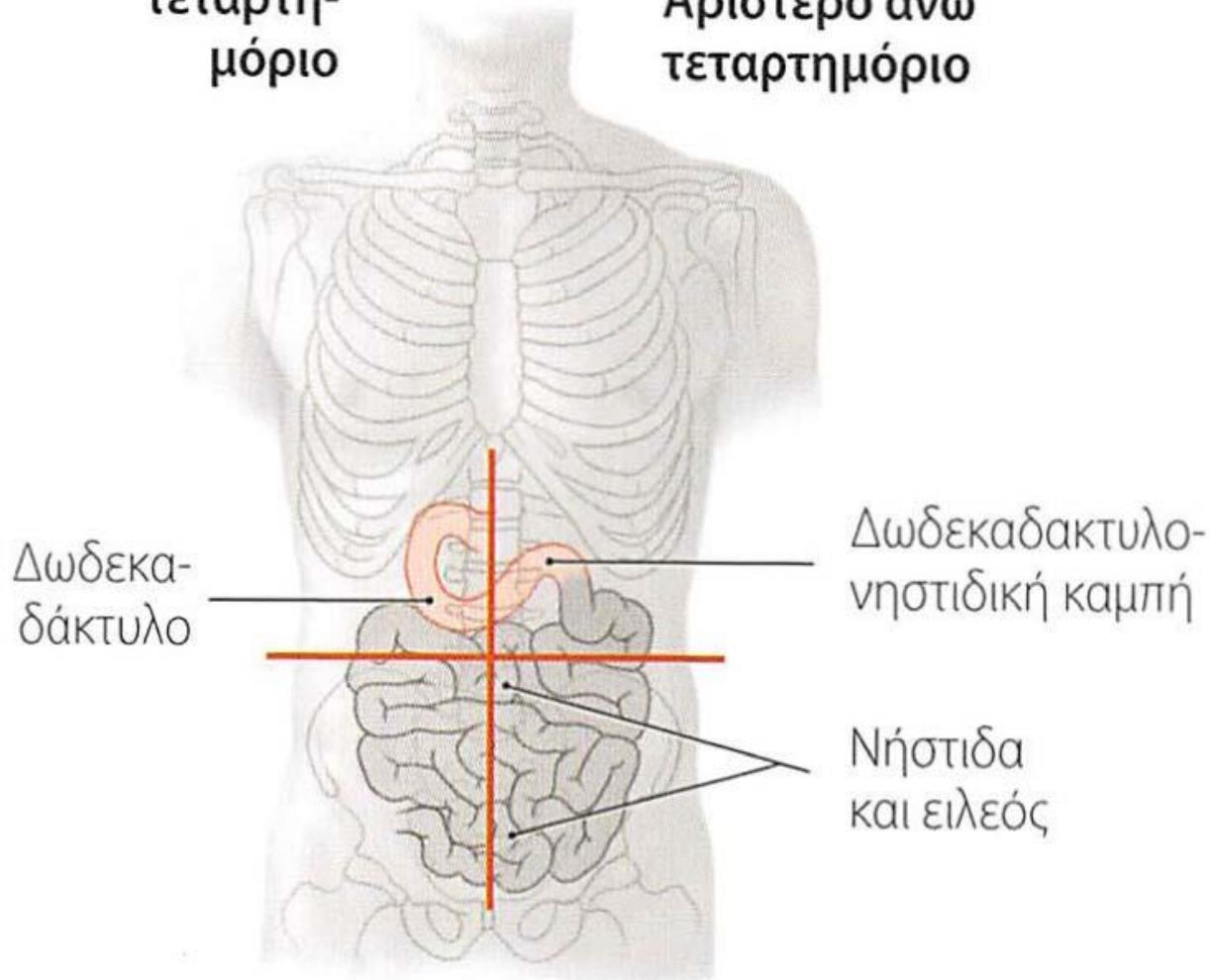
Ξεκινάει από τον πυλωρό και φτάνει μέχρι την ειλεοτυφλική
βαλβίδα

Εικ. 13.5 Δωδεκαδάκτυλο: εντόπιση

Πρόσθια όψη.

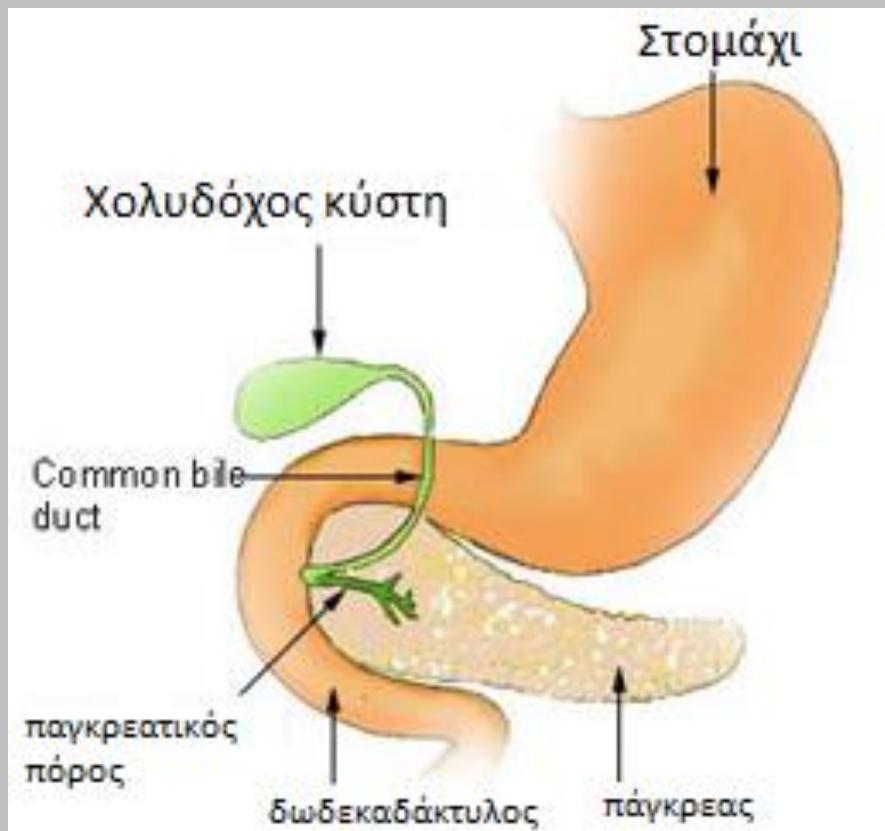
Δεξιό άνω
τεταρτη-
μόριο

Αριστερό άνω
τεταρτημόριο

12δάκτυλο

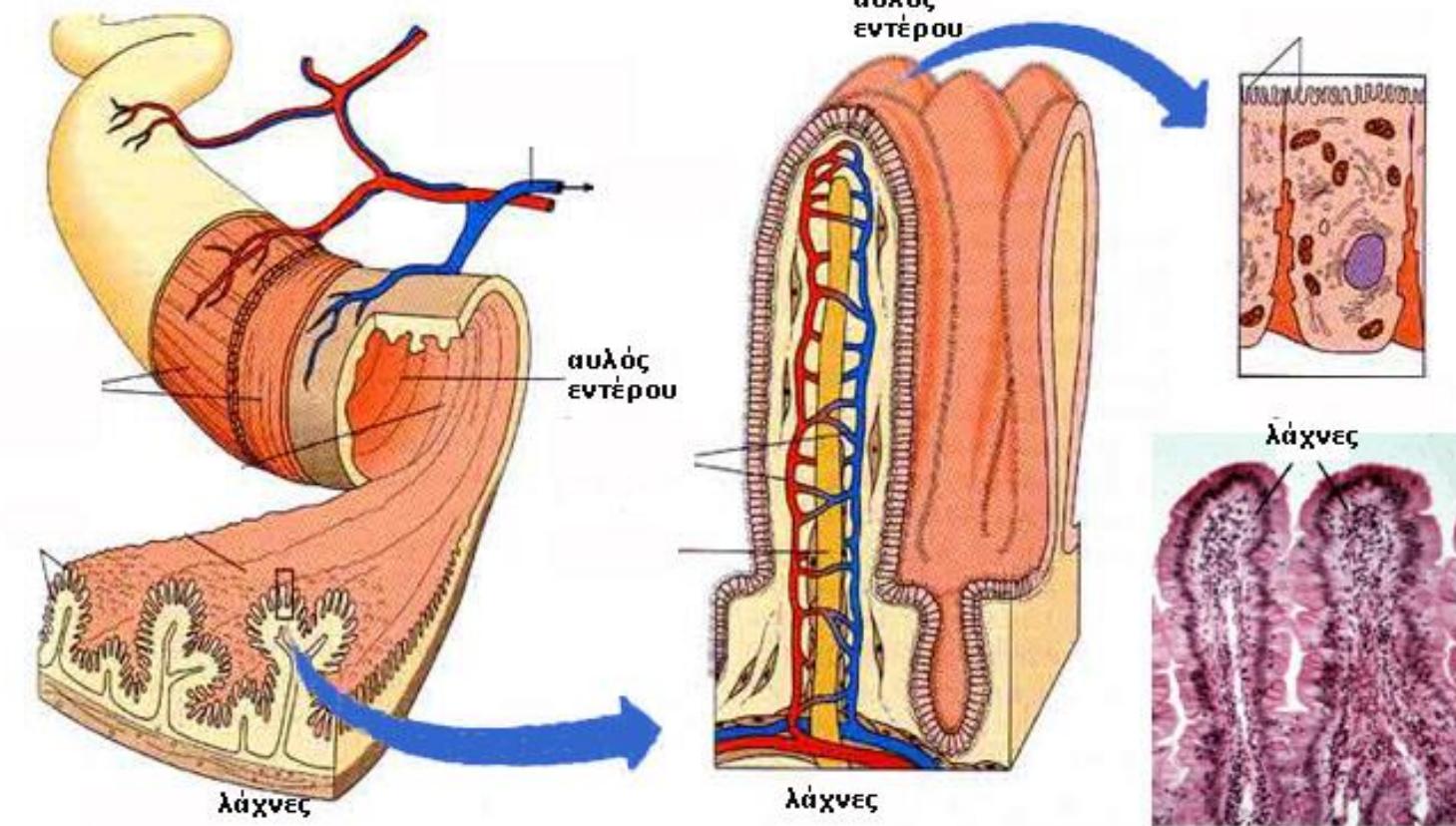
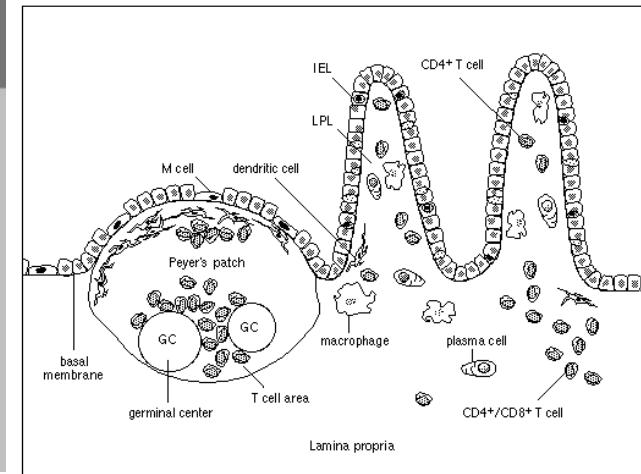
- 25-30 εκατοστά
- Ξεκινάει από την πυλωρική βαλβίδα
- Φτάνει μέχρι την νησιδοδωδεκαδακτυλική καμπή

νήστιδα

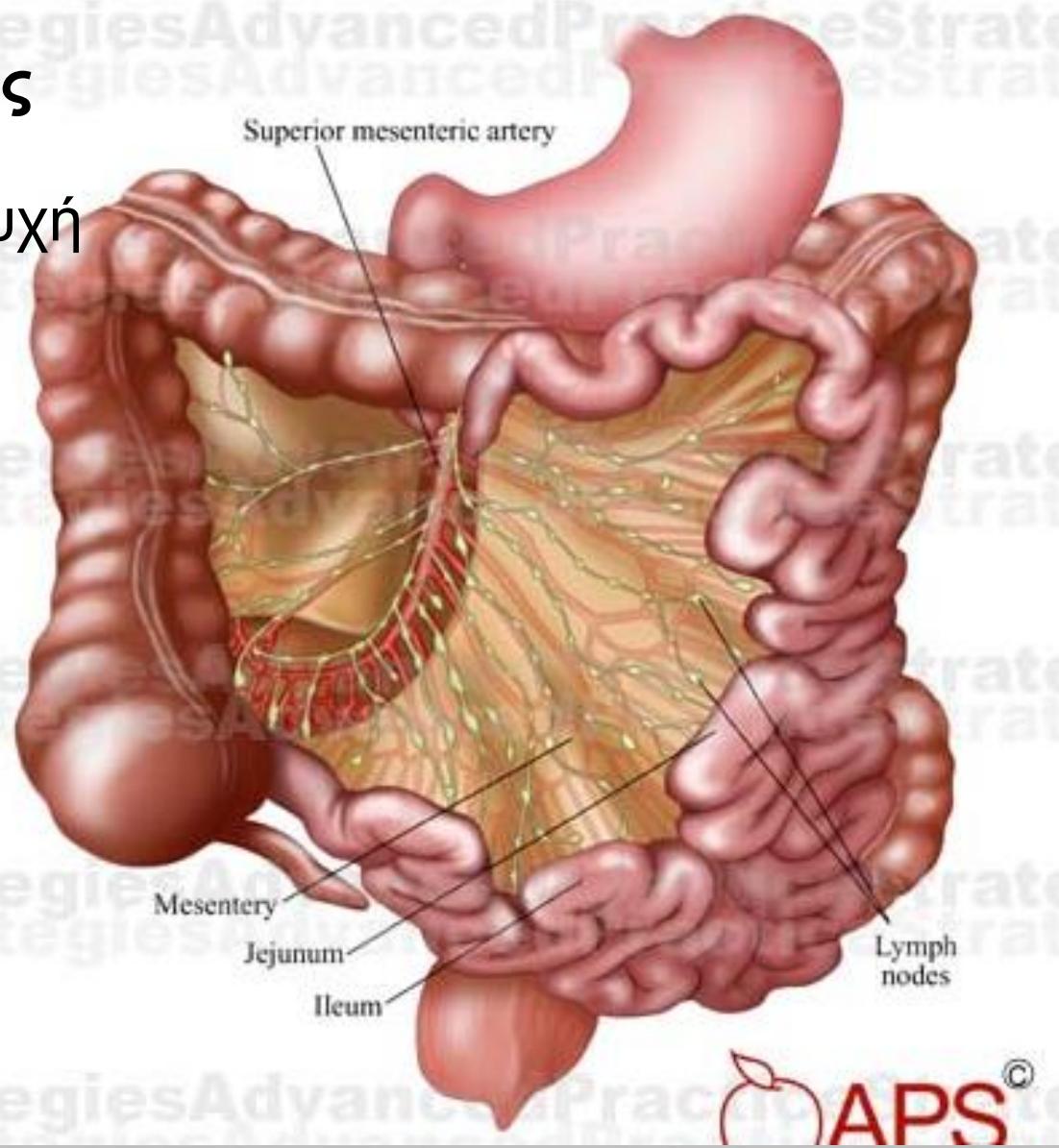
Παρουσιάζει

- ✓ Λάχνες
- ✓ Λεμφοζίδια
- ✓ Πλάκες Payer

ειλεός

Μαζί με τη νήστιδα αποτελεί το **ελικώδες έντερο**, το οποίο κρέμεται από μια πτυχή του περιτοναίου, το **μεσεντέριο**

Εικ. 13.13 Παχύ έντερο: εντόπιση

Πρόσθια όψη.

Δεξιό άνω
κοιλιακό
τεταρτημόριο

Δεξιά κολική
καμπή

Άνιόν
κόλον

Τυφλό

Δεξιό κάτω κοιλιακό
τεταρτημόριο

Αριστερό
άνω κοιλιακό
τεταρτημόριο

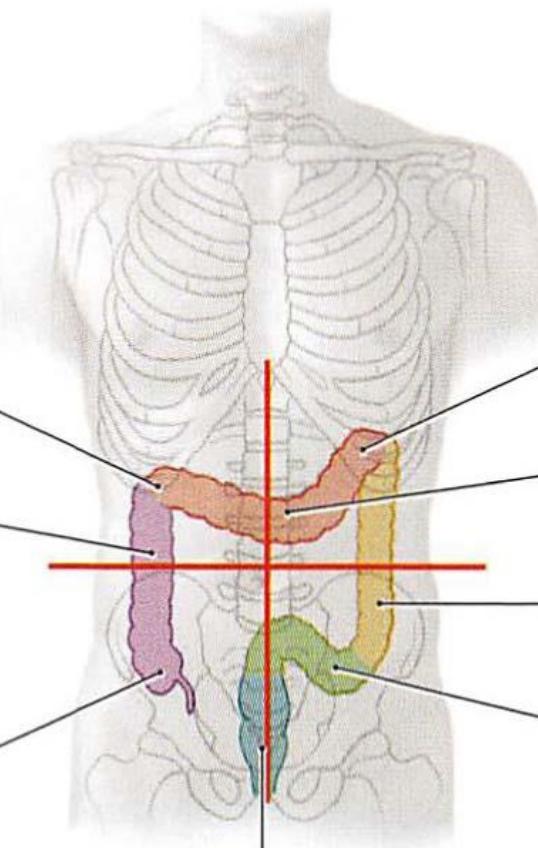
Αριστερή
κολική καμπή

Εγκάρσιο
κόλον

Κατιόν
κόλον

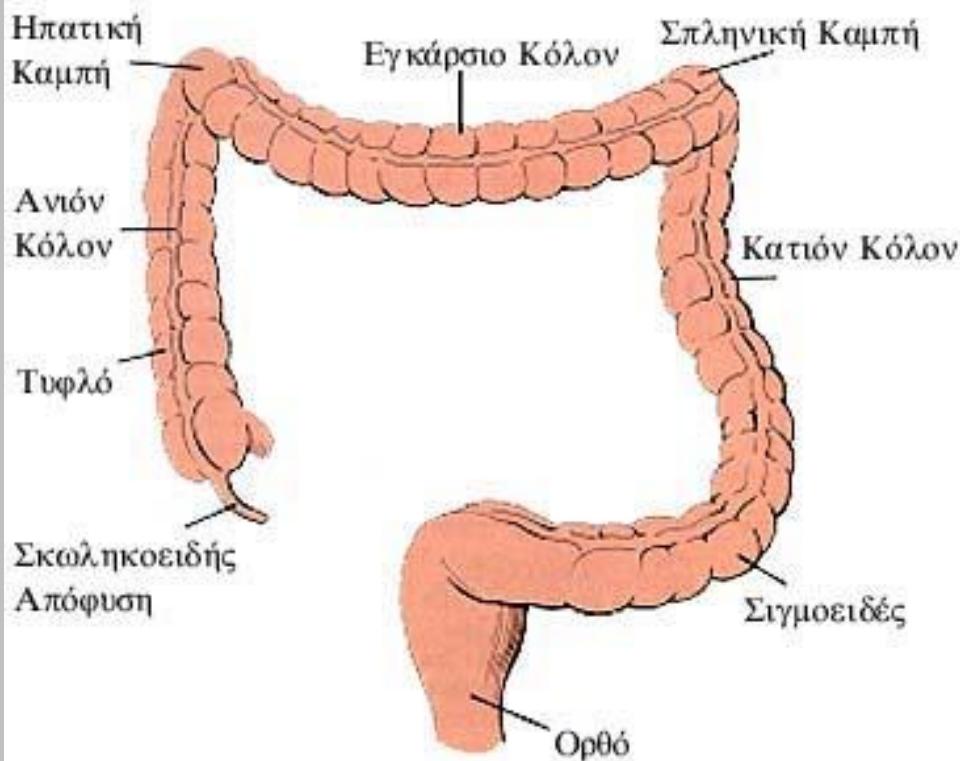
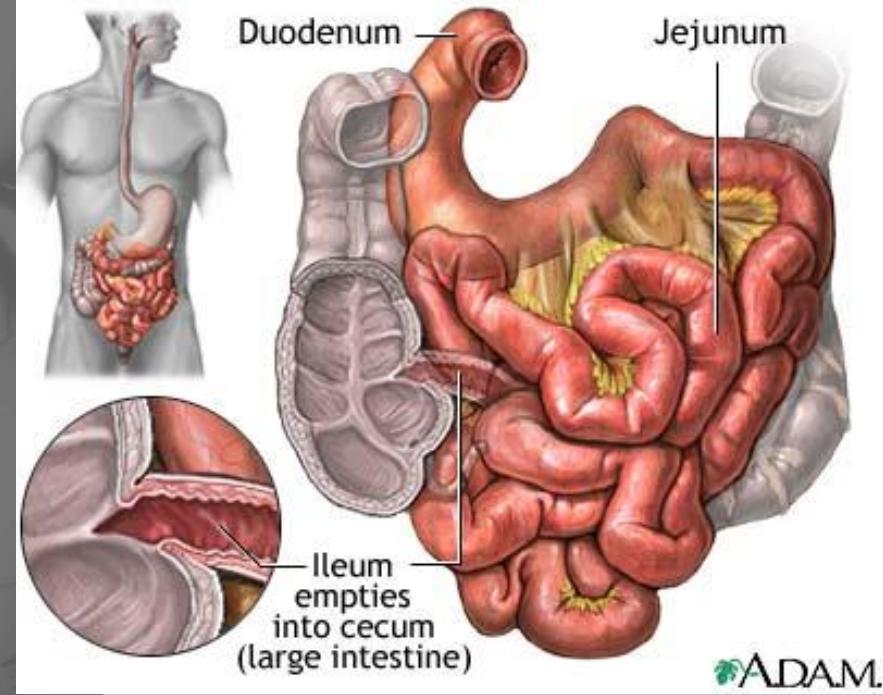
Σιγμοειδές
κόλον

Αριστερό κάτω
κοιλιακό τεταρτημόριο

Ορθό

Παχύ έντερο - ανατομία

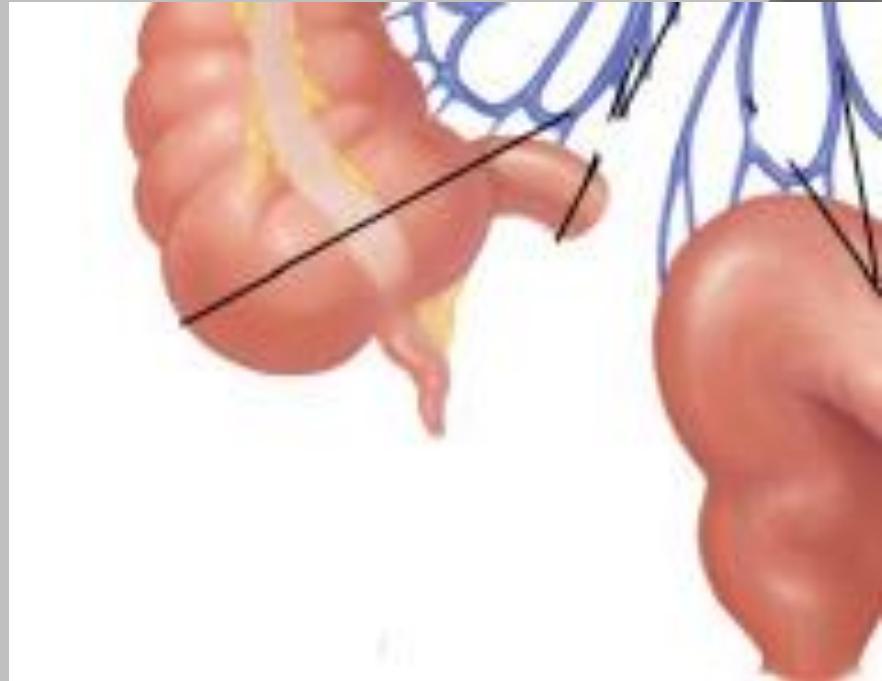

Διαφορά με το λεπτό έντερο

- ✓ Κοιλιακές ταινίες
- ✓ Εκκολπώματα
- ✓ Μεγαλύτερο πλάτος

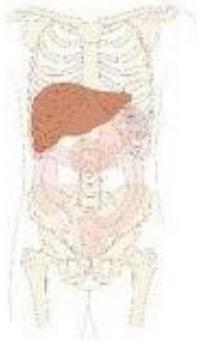
Σκωληκοειδής απόφυση

- ✓ 2-3 εκατοστά από την ειλεοτυφλική βαλβίδα
- ✓ 6-10 εκατοστά
- ✓ 3 μέρη
 - Βάση
 - Σώμα
 - Κορυφή
- ✓ Αμυντικό όργανο

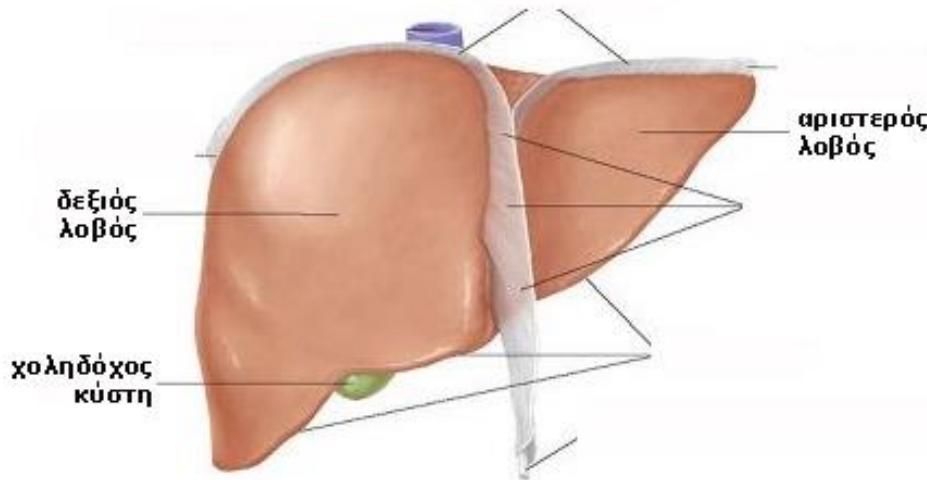

Ανατομία ήπατος

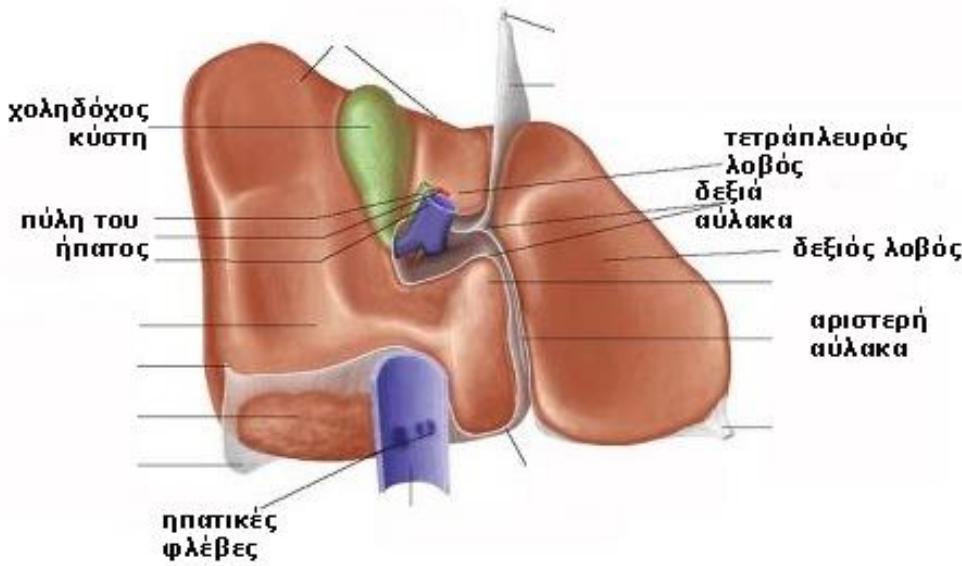
A. Orientation

B. Anterior view

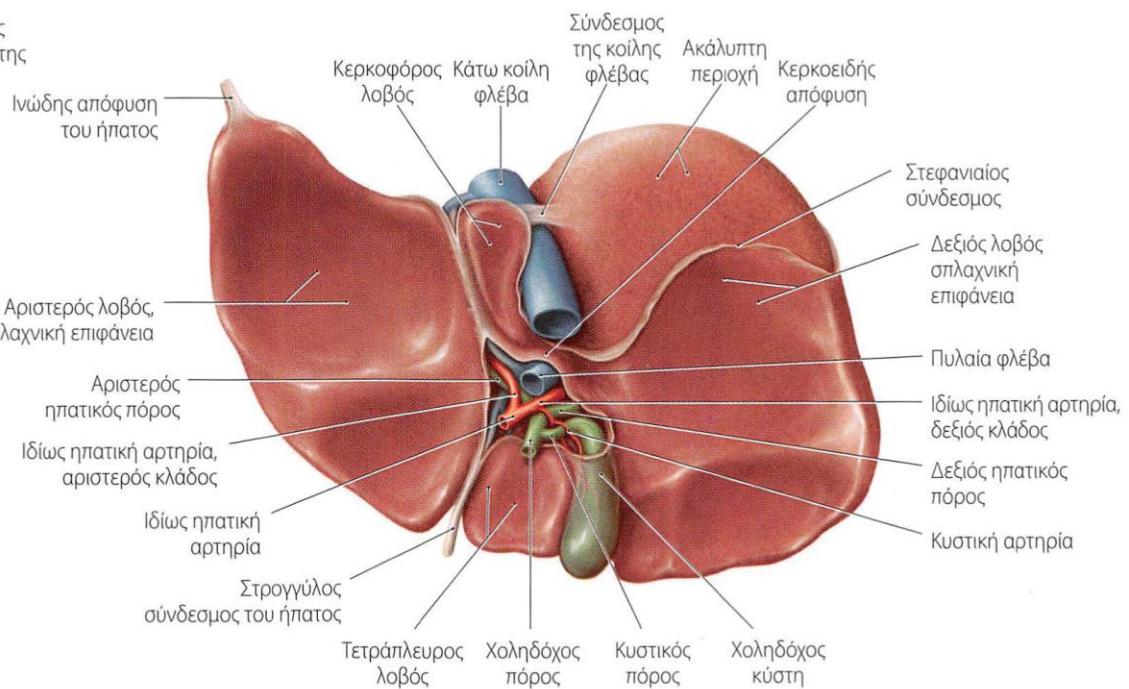
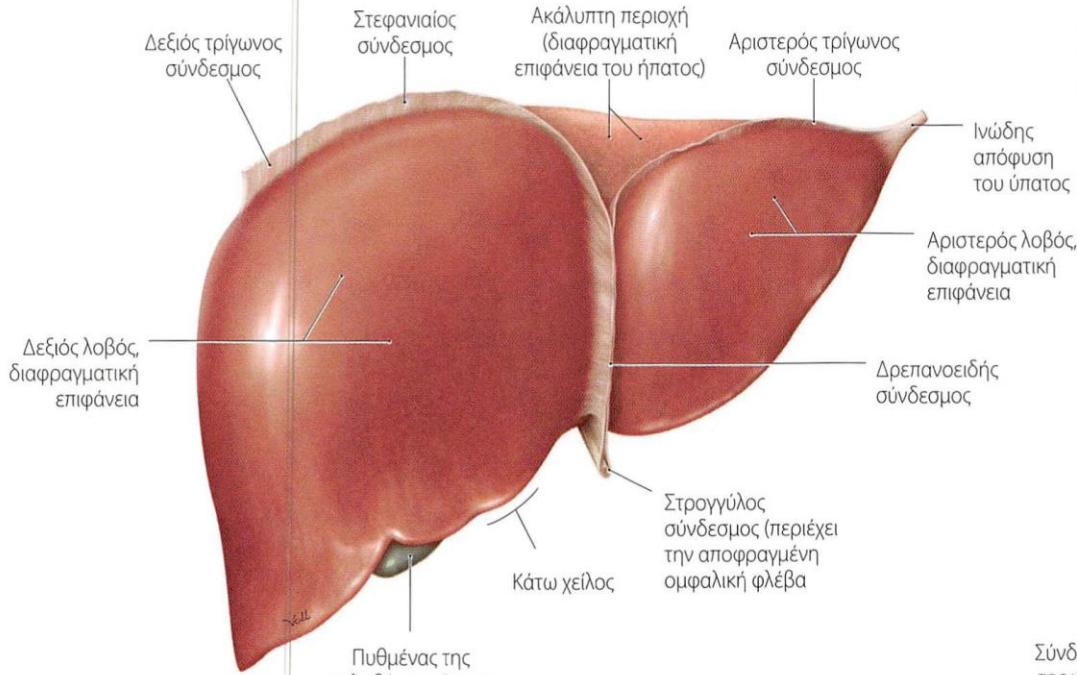

C. Inferior view

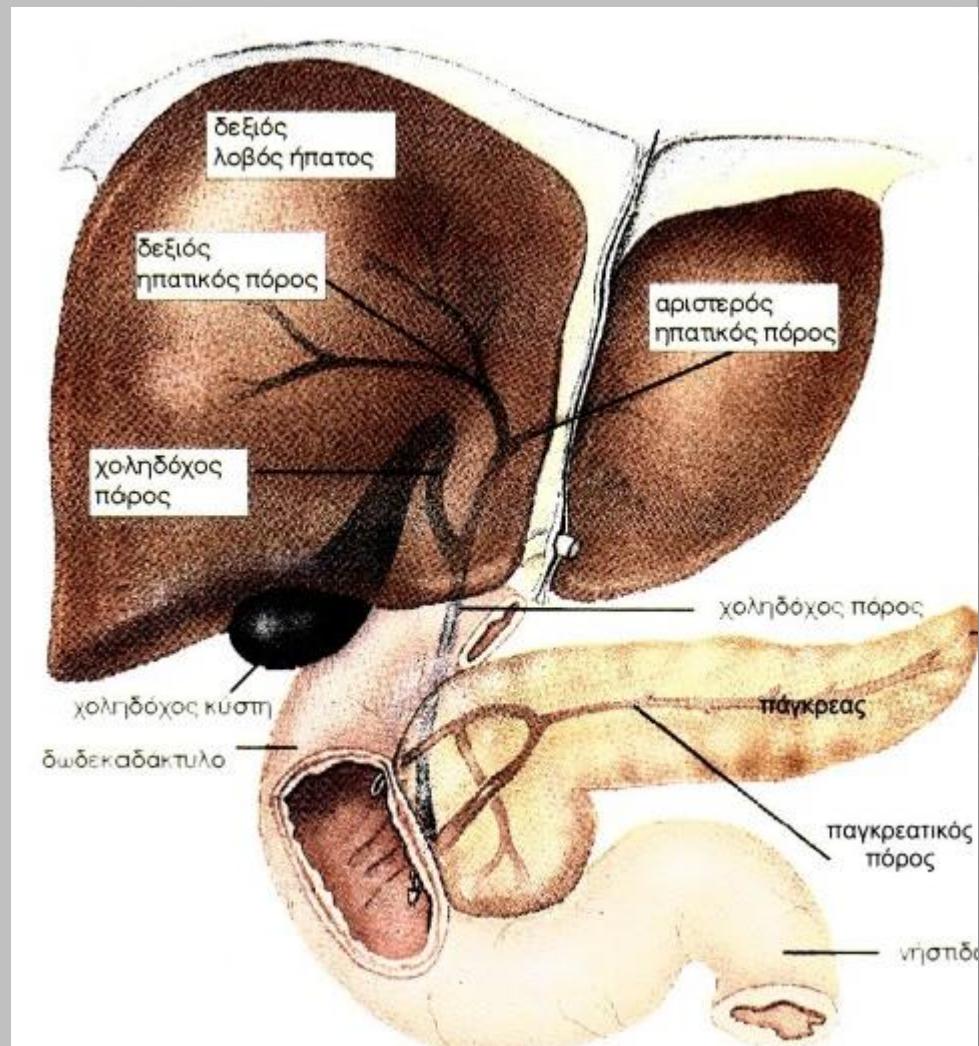
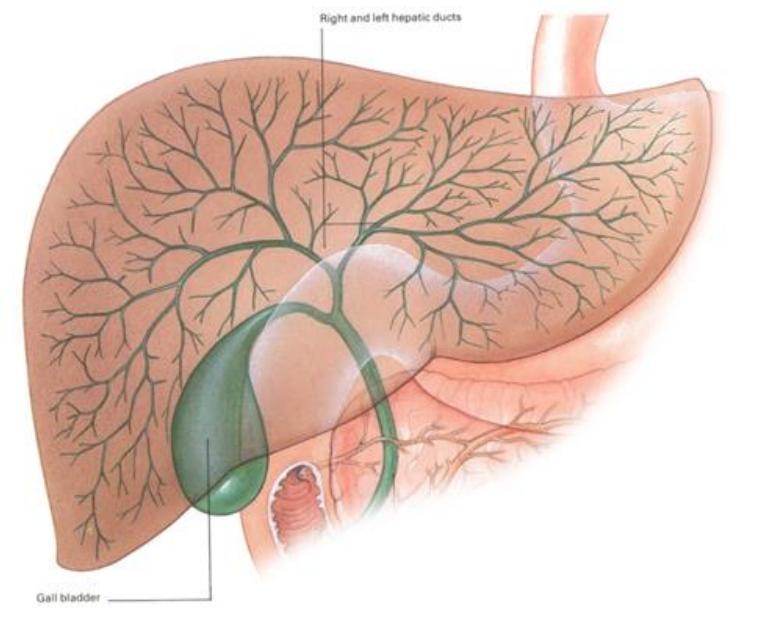

Εικ. 13.27 Σύνδεσμοι του ήπατος

Το ήπαρ διαιρείται από τους συνδέσμους του σε τέσσερεις λοβούς: δεξιός, αριστερός, κερκοφόρος και τετράπλευρος.

Εκφορητική οδός

Χοληδόχος κύστη

- 8-10 εκατοστά μήκος
- 30-50 κ.εκατοστά χωρητικότητα
- Βρίσκεται στον κυστικό βόθρο

3 μέρη:

- Πυθμένας
- Σώμα
- Αυχένας

Χολή

Βλέννα, χολικά οξέα, χολοχρωστικές, χοληστερόλη, φωσφολιπίδια ηλεκτρολύτες κ.α.

Λειτουργίες ήπατος

Σε σχέση με το αίμα

- ✓ Αιμοποίηση (πριν τη γέννηση)
- ✓ Πήξη αίματος (παραγωγή παραγόντων πήξης)

Σε σχέση με τον μεταβολισμό

- ✓ Μεταβολισμός πρωτεϊνών
- ✓ Μεταβολισμός λιπών
- ✓ Μεταβολισμός υδατανθρακών

Σε σχέση με άμυνα του οργανισμού

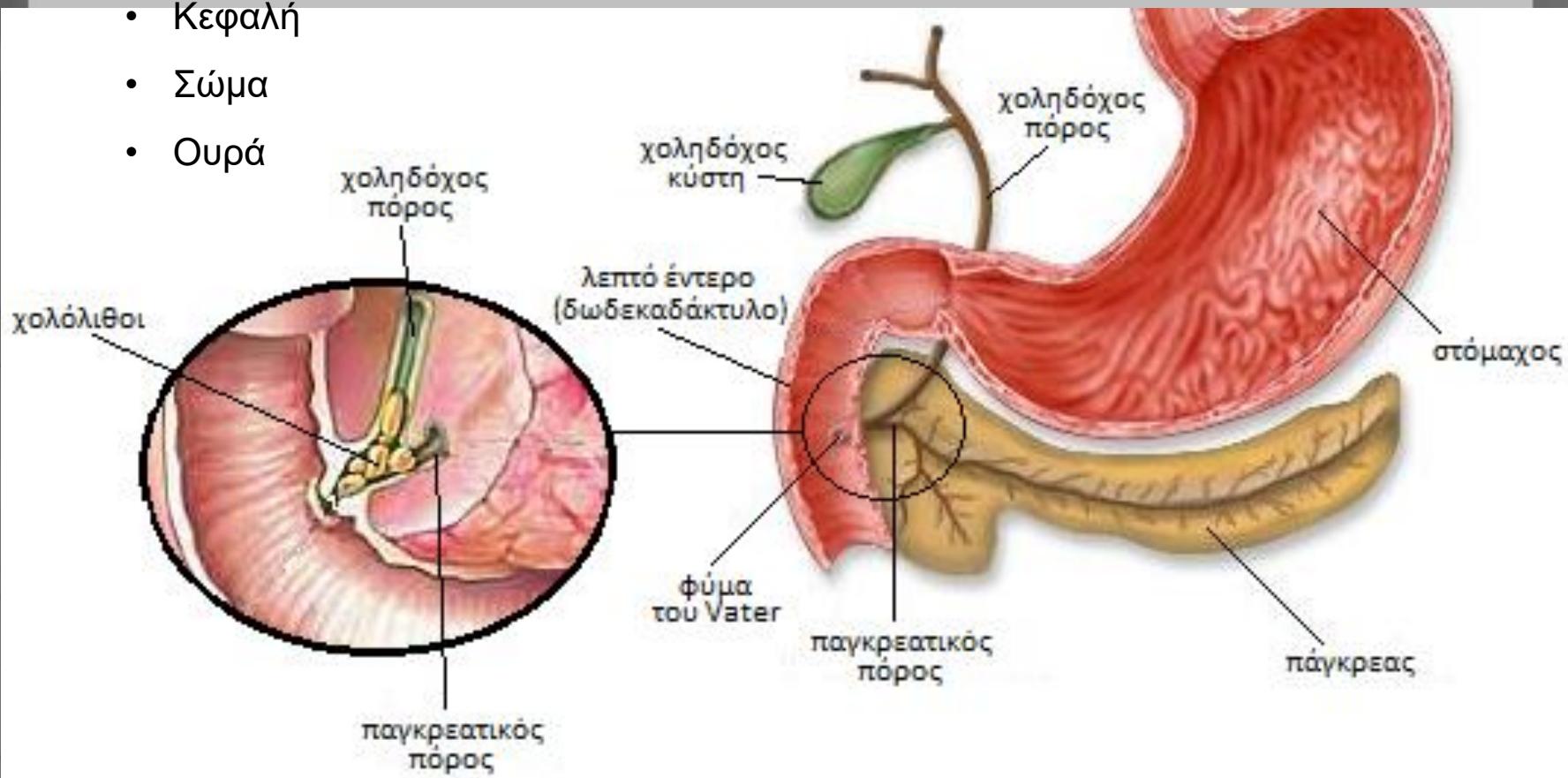
- ✓ Φαγοκυττάρωση
- ✓ Αδρανοποίηση ουσιών

Διάφορα

- ✓ Παραγωγή χολής

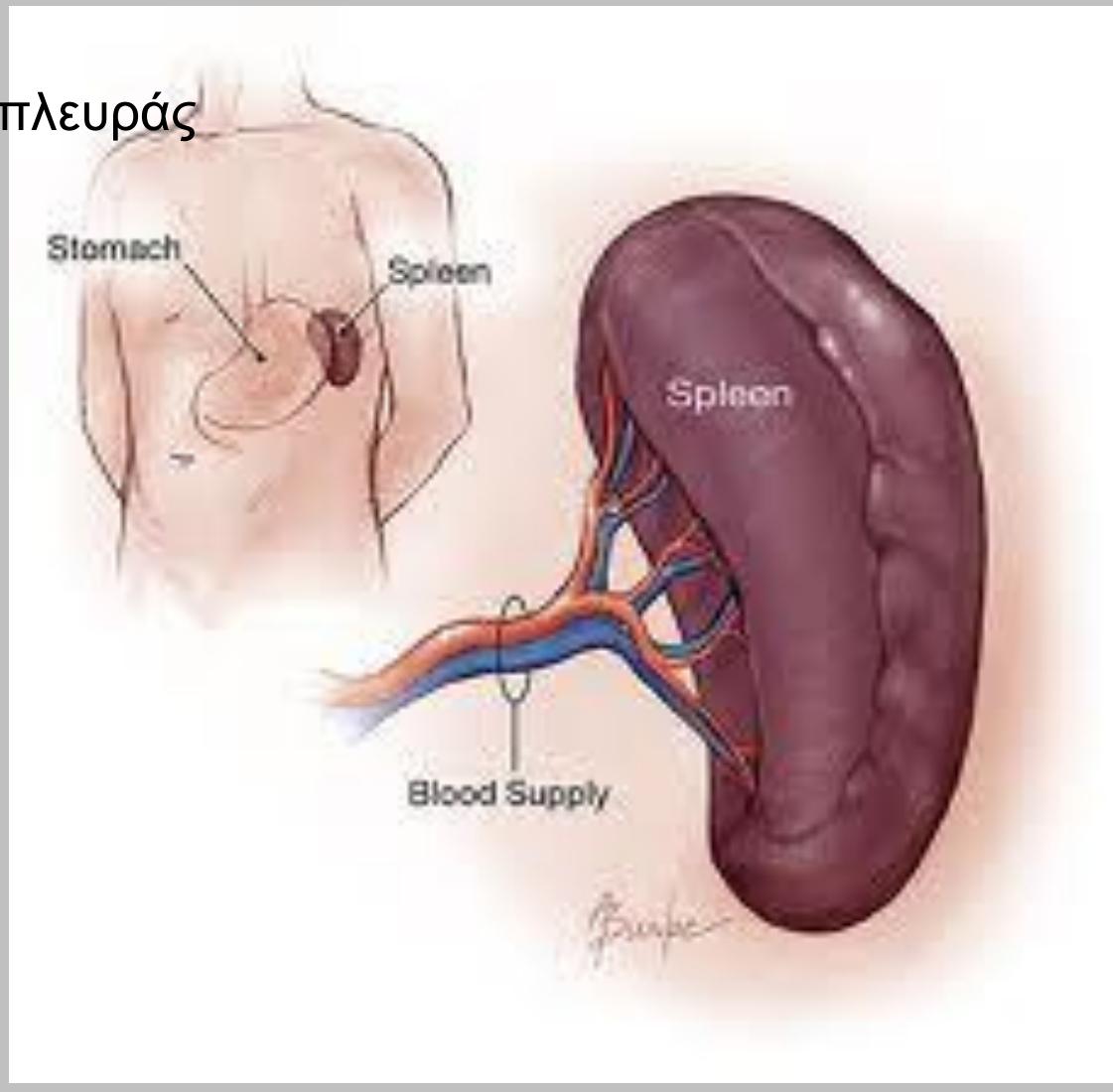
Πάγκρεας

- 10 -15 εκατοστά μήκος
- 80 γραμμάρια
- 3 μέρη
 - Κεφαλή
 - Σώμα
 - Ουρά

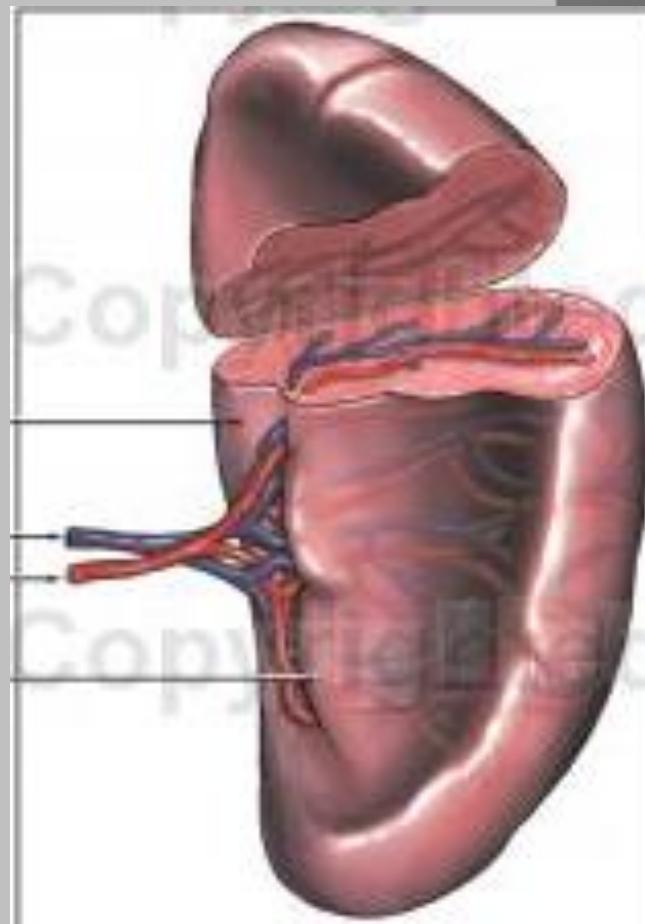
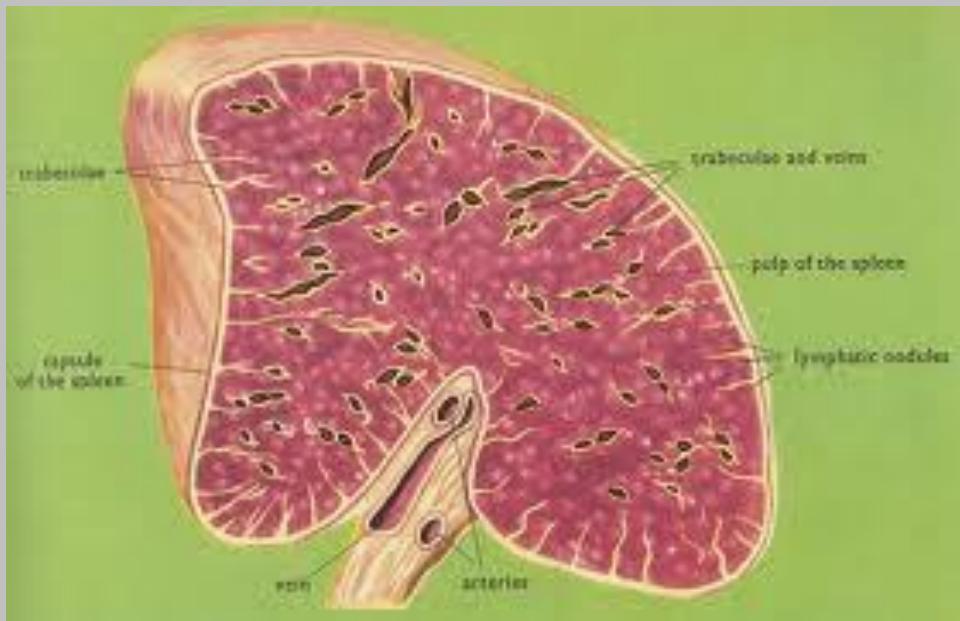
Σπλήνας

- 150 - 200 γραμμάρια
- Στο ύψος της 9 – 11^{ης} πλευράς
- 2 επιφάνειες:
 - Έξω ή διαφραγματική
 - Έσω ή σπλαχνική
- Πύλη του σπλήνα
 - Σπληνική αρτηρία
 - Σπληνική φλέβα
 - Λεμφογάγγλια
 - Νεύρα
- Σπληνικός πολφός
 - Λευκός
 - Ερυθρός

Σπλήνας (λειτουργίες)

- Παραγωγή ερυθρών στην εμβρυϊκή ζωή
- Παραγωγή λεμφοκυττάρων
- Καταστροφή γερασμένων ερυθρών και αιμοπεταλίων
- Άμυνα του οργανισμού
- Δεξαμενή αίματος

Εικ. 13.34 Πάγκρεας

Πρόσθια όψη με ανατομική παρασκευή του παγκρεατικού πόρου.

